

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 64/2011-47

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. marca 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Bc. M. D. a Ľ. D., obaja bytom B., ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky uzneseniami Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 39 Er 2431/2005 z 11. februára 2010 a sp. zn. 0 Er 1824/2001 zo 17. marca 2009, ako aj uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 18 CoE 402/2009 z 30. novembra 2009 a porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava II v konaniach vedených pod sp. zn. 39 Er 2431/2005 a sp. zn. 0 Er 1824/2001, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Bc. M. D. a Ľ. D. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. mája 2010 doručená sťažnosť Bc. M. D. (ďalej len „sťažovateľ“) a Ľ. D. (ďalej len „sťažovateľka“, spolu len „sťažovatelia“), obaja bytom B., vo veci namietaného porušenia ich v sťažnosti

bližšie neoznačených základných práv postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 39 Er 2431/2005 a jeho uznesením z 11. februára 2010 a tiež jeho postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Er 1824/2001 a jeho uznesením zo 17. marca 2009, ako aj uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 18 CoE 402/2009 z 30. novembra 2009.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že *„týmto podávame sťažnosť v zmysle platnej legislatívy z dôvodu nesprávneho úradného postupu na konanie predsedu senátu KS v Bratislave JUDr. B. T., ktorý v uznesení č. k. 18 CoE 402/09 zo dňa 30. 11. 2009 postupoval v zmysle neplatného zákona a potvrdil bez komentára a odôvodnenia predchádzajúce porušenie zákona OS BA II JUDr. N. V. resp. JUDr. N. P. týkajúce sa výšky súdnych poplatkov v č. k. 39 Er 2431/2005, EX 166/05... a žiadame o zrušenie právoplatnosti Uznesenia č. k. 18 CoE 402/09 zo dňa 30. 11. 2009 vydané Krajským súdom v Bratislave v celom rozsahu...“*.

Ďalej sťažovatelia uviedli, že v uznesení okresného súdu č. k. 39 Er 2431/2005-317 z 11. februára 2010 súdny poplatok *„JUDr. N. V. nestanovila v súlade so zákonom a miesto 6 % nesprávne uvedených v písomnosti Uznesenie 39 Er 2431/2005-32 z vymáhaného nároku stanovila pre nás výšku súdneho poplatku na 180,76 % z vymáhaného nároku...“*.

Sťažovatelia namietajú *„nesprávny úradný postup“* aj v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 0 Er 1842/2001. Podľa ich názoru *„vydaným Uznesením č. k. 0 Er 1824/200-114, EX 180/2001 zo dňa 17. 3. 2009 vydané OS BA II, JUDr. N. V. – sudca zámerne neuviedla (zatajila všetky dátumy v konaní súdneho exekútora Mgr. R. G. pod sp. zn. OS BA II Er 1824/01-1“*.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia namietajú aj prietahy v označených exekučných konaniach. Podľa sťažovateľov *„v konaní č. 39 Er 2431/2005 dodnes nie je správne a podľa zákona stanovená hodnota súdneho poplatku... a taktiež nikdy nebol sudkyňami OS BA II požadovaný dôkaz o naplnení notárskej zápisnice oprávneným, ani od oprávneného, ani od súdneho exekútora!“*

V konaní č. 0 Er 1824/2001 bol porušený zákon v časti zákonom stanovených lehôt a napriek tomuto porušeniu zákona súdnym exekútorom bola exekúcia uznaná sudkyňou JUDr. N. V. za právoplatnú a vykonateľnú.“.

Napokon sťažovatelia tvrdia, že „týmito konaniami boli nám spôsobené devastačné škody na majetku, ktorých výšky a hodnoty sú uvedené v spisoch! Tieto náhrady škôd žiadame vyplatiť v celom rozsahu aj s pripočítanými úrokmi z omeškania od MS SR!“.

Keďže sťažnosť nespĺňala náležitosti ustanovené v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ústavný súd vyzval sťažovateľov prípisom z 5. novembra 2010 na jej doplnenie a odstránenie nedostatkov. Zároveň ich požiadal o zaslanie dokladov potrebných na posúdenie opodstatnenosti ich žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

Dňa 30. novembra 2010 a následne 2. decembra 2010 bolo ústavnému súdu doručené podanie sťažovateľov, v ktorom vyslovujú názor, že v ich prípade postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 39 Er 2431/05 a sp. zn. 0 Er 1824/2001 a jeho uzneseniami č. k. 39 Er 2431/2005-317 z 11. februára 2010 a č. k. 0 Er 1824/2001-114 zo 17. marca 2009 „boli porušené naše základné občianske práva a slobody a to najmä právo na konanie pred spravodlivým súdom bez prieťahov, ako aj porušenie zásady rovnosti účastníkov konania“.

Sťažovatelia ďalej konkretizovali, že sa v konaní pred ústavným súdom domáhajú:

„Uznesenie č. k. 39 Er 2431/05-317, vydané OS BA II zrušiť v celom rozsahu, vykonať všetky zákonom predpísané úkony, ktoré doteraz OS BA II nevykonal – najmä však doložiť naplnenie notárskej zápisnice a rozhodnúť vo veci podľa zákona...“

V tomto konaní si uplatňujeme náhrady všetkých škôd, ktoré nám boli spôsobené! Tieto škody sú uvedené v spise č. k. 39 Er 2431/05 OS BA II vrátane nemajetkovej ujmy za stratu 5-tich rokov života.

... uznesenie č. k. 0 Er 1824/2001-114, vydané OS BA II zrušiť v celom rozsahu, vykonať všetky zákonom predpísané úkony a rozhodnúť vo veci podľa zákona.

... uznesenie č. k. 18 CoE 402/09, vydané KS v Bratislave zrušiť v celom rozsahu...“

Sťažovatelia pripojili k doplneniu sťažnosti potvrdenie o osobných, majetkových a zárobných pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov a na ustanovenie zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ako aj potvrdenie zamestnávateľa o príjme sťažovateľa a potvrdenie Sociálnej poisťovne, ústredia, o výške dôchodku sťažovateľky.

II.

Podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný sťažnosťou (§ 49 a nasl. zákona o ústavnom súde) a najmä jej petitom.

Z doplnenia sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je namietané porušenie základného práva sťažovateľov „na konanie pred spravodlivým súdom bez prietahov“, ako aj „porušenie zásady rovnosti účastníkov konania“ postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 39 Er 2431/05 a sp. zn. 0 Er 1824/2001 a jeho uzneseniami č. k. 39 Er 2431/2005-317 z 11. februára 2010 a č. k. 0 Er 1824/2001-114 zo 17. marca 2009, ako aj uznesením krajského súdu sp. zn. 18 CoE 402/2009 z 30. novembra 2009. Hoci sťažovatelia nekonkretizovali, ktoré ich základné práva mali byť porušené, ústavný súd vychádzajúc z obsahu sťažnosti ustálil, že ide o základné práva podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy, a na základe tejto právnej kvalifikácie ich sťažnosť aj predbežne prerokoval.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 18 CoE 402/2009 z 30. novembra 2009, uznesením okresného súdu č. k. 39 Er 2431/2005-317 z 11. februára 2010 a uznesením okresného súdu č. k. 0 Er 1824/2001-114 zo 17. marca 2009

Zo sťažnosti a z jej doplnenia sa dá vyvodiť, že smeruje predovšetkým proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 18 CoE 402/2009 z 30. novembra 2009, uzneseniu okresného súdu č. k. 39 Er 2431/2005-317 z 11. februára 2010 a uzneseniu okresného súdu č. k. 0 Er 1824/2001-114 zo 17. marca 2009, ktoré žiadajú sťažovatelia zrušiť.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že jednou zo zákonných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom

ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, IV. ÚS 338/08).

Z dokumentácie priloženej k sťažnosti ústavný súd (z uznesenia okresného súdu č. k. 39 Er 2431/2005-317 z 11. februára 2010, pozn.) zistil, že napadnuté uznesenie krajského súdu sp. zn. 18 CoE 402/2009 z 30. novembra 2009, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 39 Er 2431/2005-299 z 8. júna 2009 o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov sťažovateľom za námietky podané proti exekúcii vedenej proti nim ako povinným, nadobudlo právoplatnosť 19. januára 2010.

Ústavný súd zo spisu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 39 Er 2431/2005 ďalej zistil, že namietané uznesenie okresného súdu č. k. 39 Er 2431/2005-317 z 11. februára 2010, ktorým okresný súd konanie o námietkach sťažovateľov (ako povinných) proti exekúcii zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku za námietky proti exekúcii, nadobudlo právoplatnosť 22. februára 2010.

Rovnako ústavný súd zo spisu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 0 Er 1824/2001 zistil, že proti namietanému uzneseniu č. k. 0 Er 1824/2001-114 zo 17. marca 2009, ktorým okresný súd námietky sťažovateľa (ako povinného) z 20. novembra 2006, z 11. januára 2007, zo 14. januára 2007, z 19. marca 2007, 21. augusta 2007 a 9. decembra 2007 proti exekúcii odmietol, sťažovateľ podal odvolanie napriek tomu, že proti predmetnému uzneseniu nie je odvolanie prípustné podľa § 202 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v spojení s § 50 ods. 4 Exekučného poriadku. Krajský súd uznesením sp. zn. 20 CoE 557/2009, 20 CoE 559/2009, 20 CoE 560/2009 z 21. októbra 2010 odvolanie sťažovateľa odmietol v súlade s § 218 ods. 1 písm. c) OSP, keďže bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné. Na základe uvedeného uznesenie okresného súdu č. k. 0 Er 1824/2001-114 zo 17. marca 2009 nadobudlo právoplatnosť 1. apríla 2009, keď predmetné uznesenie bolo doručené sťažovateľovi.

Od uvedených dátumov právoplatnosti namietaných rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu začala sťažovateľom plynúť dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti pre porušenie základných práv a slobôd ústavnému súdu. Ich sťažnosť však bola doručená ústavnému súdu až 11. mája 2010.

Vychádzajúc z dátumu nadobudnutia právoplatnosti namietaných uznesení okresného súdu (1. apríla 2009, resp. 22. februára 2010) a krajského súdu (19. januára 2010) a dátumu doručenia sťažnosti (11. mája 2010) ústavný súd konštatoval, že sťažnosť bola v tejto časti podaná zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť v časti, ktorou sťažovatelia namietali porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy označenými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

2. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 39 Er 2431/2005

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov „na konanie pred spravodlivým súdom bez priet'ahov“, t. j. základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 39 Er 2431/2005 ústavný súd zistil, že sťažovatelia sa v uvedenej veci už obrátili na ústavný súd, a to sťažnosťou doručenou mu 11. septembra 2009.

Ústavný súd uznesením sp. zn. III. ÚS 305/09 zo 7. októbra 2009 odmietol sťažnosť sťažovateľov ako zjavne neopodstatnenú. Predmetné uznesenie ústavného súdu nadobudlo právoplatnosť 6. novembra 2009.

V zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka vecí, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

S poukázaním na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľov v časti, ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 39 Er 2431/2005 v období do 6. novembra 2009, ako neprípustnú z dôvodu predchádzajúceho rozhodnutia ústavného súdu v tejto veci.

Sťažovatelia v sťažnosti opätovne namietajú, že k porušeniu ich základného práva „na konanie pred spravodlivým súdom bez prietáhov“ dochádza od decembra 2005 postupom okresného súdu v exekučnej veci, kde vystupujú ako povinní „bez zákonom predpísaného úkonu – preverenia naplnenia notárskej zápisnice oprávneným v prospech povinných“.

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že okresný súd poveril súdnu exekútorku Mgr. A. S. (ďalej len „súdna exekútorka“) vykonaním exekúcie. Súdna exekútorka vydala upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré bolo sťažovateľom ako povinným doručené v decembri 2005, resp. v januári 2006. Sťažovatelia podali proti exekúcii v zákonnej lehote námietky. Okresný súd ich 31. januára 2006 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za námietky v sume 16,585 € v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Sťažovatelia požiadali o oslobodenie od súdnych poplatkov. Uznesením okresného súdu č. k. 39 Er 2431/2005-118 z 18. septembra 2006 im oslobodenie nebolo priznané. Uznesením krajského súdu č. k. 2 CoE 171/2006-133 bolo uznesenie okresného súdu zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Následným uznesením okresného súdu č. k. 39 Er 2431/2005-299 z 8. júna 2009 opätovne nebolo oslobodenie od súdnych poplatkov priznané. Ďalším uznesením krajského súdu č. k. 18 CoE 402/2009-305 z 30. novembra 2009 bolo uznesenie okresného súdu z 8. júna 2009 potvrdené a 19. januára 2010 sa stalo právoplatným. Vzhľadom na to, že sťažovatelia nezaplatili súdny poplatok za námietky proti exekúcii

v uloženej pätnásťdňovej lehote, bolo konanie o námietkach v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov zastavené, a to uznesením okresného súdu č. k. 39 Er 2431/2005-317 z 11. februára 2010 (právoplatným 22. februára 2010). Opravným uznesením č. k. 39 Er 2431/2005-348 z 29. marca 2010 okresný súd opravil odôvodnenie uznesenia č. k. 39 Er 2431/2005-317. Uznesením č. k. 39 Er 2431/2005-457 z 12. augusta 2010 okresný súd pripustil zmenu účastníkov exekučného konania vedeného pod sp. zn. 39 Er 2431/2005. Proti označenému uzneseniu sťažovatelia podali odvolanie, a preto bol spis 5. novembra 2010 postúpený krajskému súdu, ktorý vo veci do dňa predbežného prerokovania sťažnosti o odvolaní ešte nerozhodol.

Ústavný súd sumarizujúc svoje zistenia dospel k záveru, že ani v období po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia sp. zn. III. ÚS 305/09, t. j. po 6. novembri 2009, nevykazuje postup okresného súdu nedostatky, na základe ktorých by po prijatí sťažnosti v tejto časti na ďalšie konanie bolo možné reálne dospieť k záveru, že v tomto období okresný súd svojím postupom v namietanom konaní porušuje základné právo sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto po predbežnom prerokovaní ich sťažnosť v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Odmietnutie sťažnosti v tejto časti nevyklučuje, aby sa sťažovatelia opätovne uchádzali o ochranu svojich ústavou garantovaných práv v konaní pred ústavným súdom v prípade, ak by bol okresný súd v ďalšom období bez ospravedlniteľného dôvodu v napadnutom konaní nečinný alebo by bola jeho ďalšia činnosť neefektívna.

3. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Er 1824/2001

Sťažovatelia namietajú aj porušenie svojho základného práva „na konanie pred spravodlivým súdom bez prietáhov“, t. j. základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy,

postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Er 1824/2001. V tejto súvislosti okrem zrušenia uznesenia č. k. 0 Er 1824/2001-114 zo 17. marca 2009 navrhujú „začať kontrolou dátumov a lehôt určených pre súdneho exekútora a OS BA II. Po kontrole dátumov navrhujeme konať v zmysle platných zákonov – zastavenie exekúcie a vyplatenie všetkých neoprávnene zadržovaných finančných prostriedkov povinným...“.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej o zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti (návrhu) môže ísť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti, ktorej predmetom je namietanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedeného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už príslušný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 268/2010).

Aplikujúc uvedené právne názory ústavný súd v zhode so svojím zistením, že konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. **0 Er 1824/2001 bolo právoplatne skončené 1. apríla 2009 (nadobudnutím právoplatnosti** uznesenia č. k. 0 Er 1824/2001-114 zo 17. marca 2009), t. j. pred dňom doručenia sťažnosti ústavnému súdu, sťažnosť sťažovateľov pri predbežnom prerokovaní odmietol aj v tejto časti pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľov na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. marca 2011